

שיחות חיוזק על התורה והמועדים

אמרי ישראל

המשך לשיעורים שנמסרו בציון 'שמעון הצדיק'

נושא השיחה:

**איך מנצחים את היצה"ר (כי תצא')
על אף הירידות (מלחמה')**

פרשת כי תצא (שנה ו')

השיחה נמסרה מפי

הרה"ח ר' ישראל מאיר ברנר שליט"א

בליל ו' אלול התשפ"ו

– מהדורת טיוטא ואינו מוגה –

בס"ד מתקיים שיעור מפי הרב שליט"א

בספה"ק 'סיפורי מעשיות' – מעשה מ'בן המלך והשפחה'

מידי שבוע ביום שני (בבית הכנסת 'מדרש יקותיאל' – ירושלים)

לפרטים ניתן ליצור קשר בפלא' 0583202009

כמו כן מתקיים שיעור ב'פרקי אבות'

מידי שבוע בימי רביעי

השיעור מתקיים בביתר עילית בבית המדרש 'אוהל פנחס'

רחוב המגיד ממעזריטש 33 בשעה 20:00

(כדאי ליצור קשר לפני זה בפלא' 0548463761)

לתרומות והקדשות להצלחה ולרפואה, או להבדיל לע"נ

לצורך הוצאת חוברות אלו בפרשיות הבאות בעזרת ה' יתברך

(וכן לעדכונים על שיעורי הרב שליט"א)

ניתן להתקשר לפלאפון: 0583202009 תזכו למצוות!

ניתן לשמוע את כל השיעורים בקו השיעורים הישיר לשיעורי הרב

ב'קול הלשון' בטלפון מספר 0732951319

פרשת כי תצא

נושא השיחה:

איך מנצחים את היצה"ר (כי תצא)
על אף הירידות (מלחמה)

עניינים שנתבארו בשיחה:

* מלחמה ביצה"ר בכח התורה * כי תצא' (בלשון יחיד) - כח האחדות נגד היצה"ר * למה התורה התירה איסורים במלחמה * הלימוד מהפרשה לכל אחד ואחד (קדש עצמך במוותך) * עבודת השמחה במלחמת היצר * חיזוק למי שנמצא במלחמת היצר כל ימיו * במקום קדושה (ירושלים) אין חשש של בן סורר ומורה * דני עקרה לא ילדה - אין תפילה שנאבדת

מלחמה ביצה"ר בכח התורה

רבינו מביא בליקו"מ (תורה קז): "כי תצא למלחמה על איביך וכו' ושבת שביו (דברים כ"א): פירוש, כי תצא למלחמה על איביך, שהוא היצר הרע. ונתנו ה' אלקיך בידך, כלומר היצר הרע יתן, כמו ימסור, 'את ה' אלקיך בידך', על דרך "צדיק מושל ביראת אלקים" (שמואל ב כ"ג) (עין מו"ק מז:). נותנת התורה עצה על זה, ושבת שביו, כלומר עם מה שהוא רוצה להתגבר עליך, היינו בגרלות, בזה תתגבר עליו, הינו שתאמר לו איך אני מושל כשיש לי גאווה, ואין הקדוש ברוך הוא שורה עמי, ודי למבין".

זה לגבי גאווה. ובהרבה ספרים וכן בספרי חסידות מביאים את דברי הזוהר חדש ש'כי תצא למלחמה על אויבך' זה היצר הרע. וכך מובא בזוהר חדש בתחילת הפרשה: "כי תצא למלחמה על איביך. רבי שמעון פתח, (הושע ה) זנח ישראל טוב אויב ירדפו. מאי זנח ישראל טוב, דא יצר הטוב, דשלמה מלכא קרייה טוב. דכתיב, (קהלת ד) טוב ילד מסכן וחקב. אויב ירדפו, דא יצר הרע, דאיהו שנאיה דבר נש, דשלמה מלכא קרייה שונא. דסגיאין שמחין אית ליה, דכתיב, (משלי כה) אם רעב שנאך האכילהו לחם. ודא היא אורייתא קדישא. כמה דאת אמר, (שם ט) לכו לחמו בלחמי". הפשט 'אם רעב

שונאך האכילהו לחם', מסביר הזוהר שזה התורה הקדושה, ו'לחמי' זה 'לחמה של תורה'.

ואח"כ הזוהר אומר שהאדם צריך לקבל עליו עול תורה, כדי שיהיה לו שבירה והכנעה ליצר הרע, שעל ידי הלימוד התורה האדם יכול להכניע את היצה"ר. והזוהר אומר שם: "דלית ליה קטרוגא ליצר הרע, בר מלין דאורייתא. ועל דא פתיב, (דברים ו) והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה היום על לבבך. על תרי יצריך. אמר ליה רבי יהודה, יצר הטוב מאי בעי מלין דאורייתא. [כולמר מה היצר הטוב צריך דברי תורה?] אמר ליה, יצר הטוב אתעטר בהו, ויצר הרע אתפגע בהו. [התועלת ליצר הטוב שהוא מתעטר והאדם מתעלה על ידי לימוד התורה, ואילו היצה"ר נכנע על ידי לימוד התורה].

ומסיים הזוהר: "ועל דא פי תצא לפלחמה על איביך דא איהו יצר הרע. דאנן צריכין למיפק לקבליה במלין דאורייתא, ולקטרגא ליה, וכדין יתמסר בידא דבר נש. כמה דאתמר, ונתנו ה' אלהיך בידך ושבת שבי". שאנחנו צריכים להוציא את היצר הרע על ידי לימוד התורה, וכשהאדם לומד תורה האדם יכול להכניע את היצר הרע ואת כל הכוחות של הסט"א. וזה מה שכתוב בפרשת השבוע 'ונתנו... ושבת שבי' שעל ידי שהאדם דבוק

בתורה ובמצות ייכנע היצר הרע. [ואח"כ הזוהר מאריך עוד שם ואכמ"ל]. וזהו 'כי תצא למלחמה על אויבך' כי האסון הכי גדול לאדם זה כח היצר הרע, ועל ידי כח התורה האדם יכול ללחום נגד היצה"ר.

רש"י כאן אומר בפרשה: "כי תצא למלחמה - במלחמת הרשות הכתוב מדבר, שבמלחמת ארץ ישראל אין לומר ושבת שבי, שהרי כבר נאמר (לעיל כ טז) לא תחיה כל נשמה". דברנו בעבר ש'מלחמת הרשות' זה 'קדש עצמך במותר לך', וכמו שאמרו חז"ל שהאדם צריך לזוהר שלא יהיה 'נבל ברשות התורה' שלא יהיה מונח בתאוות העולם הזה. וזה עיקר העבודה שהאדם צריך לדעת ללמוד תורה בקדושה, ולימוד התורה יקדש אותו 'קדשנו במצותך' והתורה תקדש את האדם ותביא אותו למדרגה גבוהה [וכמו שנראה בהמשך הדברים].

אנחנו רואים עוד ב'דגל מחנה אפרים' שמביא ג"כ שתיכף כשהאדם יוצא למלחמה על אויביו, ותיכף שהאדם יש לו אתערותא דלתתא בוודאי 'ונתנו ה' אלוהיך בידך', מיד הקב"ה נותן את היצה"ר ביד האדם, וזה מה שחז"ל אומרים (ש"ה ש"רבה פ"ה): "'פתחו לי פתח אחד של תשובה כחודה של מחט ואני פותח לכם פתחים שיהיו עגלות וקרניות נכנסות בו". והוא מסביר בזה שזה מה שהתורה אומרת 'וראית בשביה... ונתנו...', 'וראית' זה השכינה שנקראת 'אשת יפת תואר', והיא

כביכול בשביה, ואז 'וחשקת בה' לדלותה מן השבי. כי על ידה יכול לבא לכל המעלות בקדושה.

אנחנו יודעים על 'אשת', רבינו מביא (ליקו"מ י) שזה הענין של תפילה, שזה ר"ת 'ה' שפתי תפתח', הכוונה שעל ידי שהאדם זוכה להתפלל ולבקש מהשי"ת, וצריך לקשר את התורה עם התפילה, תורה ותפילה ביחד, ואז 'וראית בשביה אשת יפת תואר', התורה נמצאת בגלות 'עד מתי עוֹךְ בשבי', וכמו שמביא רבינו שהתורה נמצאת בגלות במקום שלא לומדים תורה לשמה (ע' ליקו"מ יב), וזה מה שרבינו מביא כאן שהאדם צריך לזהר שלא ללמוד בגאווה, והעצה שלא לבא לידי גאווה, זה ללמוד ביראת שמים, וזהו 'כי תצא למלחמה' כי החיים של האדם בעולם הזה זה בבחינת מלחמה, והגשמה של האדם באה לעולם הזה שהוא בבחינה מסויימת של שדה קרב, האדם בא לכאן להיות במלחמה.

'כי תצא' (בלשון יחיד) – כח האחדות נגד היצח"ר

וזה מה שאנחנו רואים במפרשים על הלשון 'כי תצא למלחמה... ושבית שביו', הרי ה'מלחמה' שכתוב כאן זה בפשטות מלחמה של כלל ישראל, וא"כ למה התורה כותבת 'כי תצא' בלשון יחיד, וגם בפרשה הקודמת כתוב 'כי תקרב אל עיר להלחם עליה', כתוב בלשון יחיד. ובמדרש תנחומא (שופטים יח): "אמר רבי אליעזר הקפר ברבי גדול כח השלום שבשעה

שישראל עושין חבורה אחת אפילו עבודת כוכבים ומזלות ביניהם אין מדת הדין נוגעת בהם שנאמר (הושע ד) חבור עצבים אפרים הנח לו". ובזוהר הקדוש כתוב שכשכלל ישראל באחדות אזי הקב"ה חס עליהם ולא שורה עליהם דין.

וזה מה שעכשיו כשאנחנו לפני ראש השנה שיש את ההנהגה שכתוב אצל אלישע 'בתוך עמי אנכי יושבת', כשהאדם נמצא בתוך כלל ישראל, אזי כלל ישראל תמיד מובטחים שהקב"ה יחוס עליהם, וכלל ישראל מובטחים שלא תישכח התורה מהם, ובזכות אברהם יצחק ויעקב וכל הצדיקים מובטחים ישראל שהקב"ה לא יעזוב אותם.

ויותר מזה הזכרתי בעבר שיש ירושלמי בתחילת מסכת פאה: "אמר רבי אבא בר כהנא דורו של דוד כולם צדיקים היו וע"י שהיה להן דילטורים היו יוצאים במלחמה והיו נופלים... אבל דורו של אחאב עובדי ע"ז היו וע"י שלא היה להן דילטורין היו יורדים למלחמה ונוצחין". ומה היה בדורו של אחאב? אליהו הנביא החביא במערה אחת חמישים נביאים ובמערה השניה חמישים ונתנו להם לאכול וכלל ישראל לא גילו לאחאב את זה, וזה הכח של היו בהם דילטורין ובזה היו נוצחים, וזה הכח של קדושת הדיבור שלא מדברים לשון הרע, ואין מחלוקות.

וזה 'כי תצא למלחמה' בלשון יחיד, מה הפשט? כשכלל ישראל באחדות בבחינת

'אתם ניצבים היום כולכם', ואז כשמזדמן להם מלחמה אזי מובטחים אתם 'ונתנו ה' אלוהיך בידך' שהשי"ת יתן את אויבך בידך בלי להסתכל בכל מה שקורה מסביב, ואפילו אם יש עליהם איזה קטרוג ח"ו, הכל לפי גודל האחדות והשלום.

ולכן כתוב בפרשה בלשון יחיד 'כי תצא למלחמה', קודם אדם יוצא למלחמה, כמו בשעת קבלת התורה יודעים שנאמר 'ויחן שם ישראל נגד ההר' - כאיש אחד בלב אחד, וזה היה ההכנה לקבלת התורה, וכך אותו הדבר כשיוצאים למלחמה הדבר הראשון כשיש אחדות - זה נותן כח לנצח במלחמה.

ועוד דבר שרואים במצרים, שכלל ישראל לא היו פרוצים בעריות, ומצד שני ידוע שהם היו שקועים במ"ט שערי טומאה, ועל ידי שכלל ישראל ספרו ספירת העומר והגיעו למעמד הר סיני, אומרים לנו חז"ל שכל החניות של כלל ישראל היו במחלוקת ולכן עדיין לא פסקה מהם הזוהמא, אבל כשהגיעו להר סיני וחנו באחדות 'כאיש אחד בלב אחד', פסקה מהם הזוהמא וכך יכלו לקבל את התורה!! כי זה כח הקדושה - על ידי שמתנהגים 'כאיש אחד בלב אחד', ואז יכולים לזכות להגיע למדרגות גבוהות.

וכמו שרבינו מביא בליקו"מ (תנינא פב) תורה ששייכת לפרשת השבוע ולחודש אלול: "כי תצא למלחמה" וכו' (דברים כ"א). כתיב:

"אחור וקדם צרתני" (תהלים קל"ט) - זה בחינת כסדר ושלא כסדר". ורבינו מאריך בזה שם.

ואח"כ רבינו אומר: "ועיקר התשובה הוא בחדש אלול, כי הם ימי רצון, שעלה משה לקבל לוחות אחרונות ופתח דרך כבושה לילך בה. והדרך שעשה משה הוא כך, שמשך קשר את עצמו אפילו לפחות שבישראל ומסר נפשו עליהם, כמו שכתוב (שמות ל"ב): "ואם אין מחני נא". וזה פירוש (שמות ל"ה): "ויקהל משה" וכו' - שמשך היה מאסף ומייחד ומקשר את עצמו עם כל ישראל, אפילו עם הפחות שבפחותים. וזה פירוש (תהלים נ"ג): "כולו סג יחדו" - אפילו כשאני רואה אחד מישראל, שסג מכל וכל מהקדוש ברוך הוא, אף על פי כן צריך אני שנתיה יחדיו - צריך ליחד ולקשר עמו, כמו שעשה משה. כי יש בחינת אלקות אפילו בדיוטא התחתונה, אפילו בעשרה כתרי דמסאבותא, לקים (תהלים ק"ג): "ומלכותו בכל משלה". וזה בחינת חיריק, כמו שכתוב (בתקוני זוהר תקון ג, דף כח:): 'ובחיריק לאנחתא לה לתתא, להמליך לה על תתאין'. נמצא שבפחות מישראל - יש בו בודאי איזה אלקות, ועל ידי זה אני יכול להיות יחדו עמו, וזה: "כולו סג יחדו".

וזה הכח שמשך רבינו יכל להוריד את התורה, וכמו שרבינו מביא בשיחות הר"ן (שיחה צא) שישאל זה שישים ריבוא אותיות לתורה ולכל יהודי יש לו אות בתורה, ומשה

למה התורה התירה איסורים במלחמה

ואנחנו רואים דבר שצריך הרבה חיזוק, כתוב 'כי תצא למלחמה' מי יצא למלחמה? יצאו אנשים יראים ושלמים, ואנחנו רואים שבשביל חשש שיצר יסית את האדם לעשות עבירה התירו לעשות עבירה. וראיתי בספרים שיש שאלה על זה, הרי התפקיד של כל אחד ואחד הוא לעמוד נגד היצה"ר ואם יש לאדם ניסיון הוא צריך להתגבר עליו, ואילו כאן רואים לכאורה שהתורה מתירה לאדם כשיוצא למלחמה לקחת יפת תואר, והגמרא אומרת בקידושין 'בראתי יצר הרע בראתי לו תורה תבלין', וא"כ יש לאדם עצה כשיוצא למלחמה ומתגבר עליו היצה"ר שיעסוק בתורה! ואנחנו מוצאים בגמרא בסוטה שכשאדם סח בין תפילין לתפילין עבירה היא בידו וחוזר עליה מעורכי המלחמה, משמע שכולם היו צדיקים גמורים, ואפילו הכי רואים בקידושין (עו) שמי שהיה מוכתב במלחמות של דוד המלך אין בודקים אחריו, כי כולם היו צדיקים.

והמפרשים מדברים על זה [וגם ה'אור החיים' הק' שם את הדגש על זה ואכמ"ל] שיש נפשות גדולות שנפלו בתוך הקלי' וזה נשמות של רשעים, וזהו 'וראית' הפשט שאם אדם רואה בשעת המלחמה מראה לא טוב, הוא צריך להבין שזה לא סתם, ובאמת הכל

רבינו קישר את התורה הקדושה לכל כלל ישראל, ועל ידי זה אנחנו כשאנחנו לומדים את התורה על ידי זה אנחנו זוכים להתגבר על האויבים. וזה מה שאנחנו רואים דבר שמוזכר כבר באר"י הק', שאחד הדברים שמועילים לתפילה להתקבל, זה כשמקשר את עצמו לכלל ישראל ולקבל על עצמו מצות 'ואהבת לרעך כמוך'. וכך התפילות נשמעים יותר, כי כשכלל ישראל נמצאים באחדות אין שום קטרוג וכמו שאמרנו. וזה המעלה הכי גדולה שיש, ולכן כתוב בלשון יחיד 'כי תצא', זה הכח של כלל ישראל כשהם באחדות.

ובפרט עכשיו בחודש אלול שהוא הכנה לימי ראש השנה, וכתוב 'וישבה בביתך ובכתה את אביה ואת אימה ירח ימים', בזוהר הק' כתוב שזה הולך על חודש אלול שזה החודש האחרון של השנה, שעכשיו מועיל לתקן לכל השנה כי סוף השנה מוכיח לכל השנה כולה. וזה הזמן שהשערים פתוחים ויכולים לתקן הכל.

וזה מה שאומרים 'למלחמה' - זה מלחמת הרשות, כשהאדם עושה לעצמו גדרים וסייגים על כל דבר שלא יטעה ח"ו מכל מיני דברים. וזהו 'במלחמת היצר', כי היצר הרע מסמא את עיני האדם והאדם צריך ללחום עימו, וכשהאדם מקדש את עצמו בדברי הרשות אזי אין היצה"ר שולט בו. וזה מה שכתוב בזוהר לא דברה התורה אלא נגד היצה"ר כי הכח נגד היצה"ר זה התורה.

משורש ישראל וצריכים להעלות את זה משורש הקלי'.

וזה מה שאנחנו מוצאים ג"כ בגמרא ביומא על אותו אחד ששלחו איתו את השעיר לעזאזל שהיו אומרים לו 'הרי מזון הרי מים', למה? כי אינו דומה מי שיש לו פת בסלו למי שאין לו. ואותו הדבר כאן על ידי שהתורה התירה לו את זה, על ידי זה הוא יוכל להתגבר על הסטרא אחרא, כי העיקר מה שהיצה"ר בא לאדם זה כשיש בחינה של 'מים גנובים ימתקו', וכמו שיש ירושלמי (פ"ו ה"ד) שאין היצה"ר תאב אלא בדבר האסור לו, והגמרא מספרת שם על אחד מהתנאים או האמוראים שלא היה לו כח ביו"כ, והוא אמר לחבר שלו שהוא צמא, והוא ענה לו לך תשתה, ואחרי שהתירו לו, אחרי שעה הוא שאל אותו איך אתה מרגיש? הוא ענה לו כשאתה התרת לי לשתות, לאחר מכן כבר פסק ממני הצמאון לגמרי... הכוונה בזה שכל מה שמתגבר היצה"ר על האדם זה כשאסור לו.

וראיתי שהמלבי"ם מסביר [ויש גם באור החיים על זה] שבשמים נותנים לאדם חשק, כדי שיקבל מהשפע הרוחני, וזה מה שכתוב ב'ספרי' (כי תצא פיסקא ריא): "אין לי אלא בזמן שהיא נאה מנין אפילו היא כעורה תלמוד לומר וחשקת בה אף על פי שאינה יפת תואר". רואים מזה שאין הדבר תלוי בנוי, אלא כל הענין שיש בה נשמה גדולה, ולכן מסובבים מהשמים שיחשוב האדם שיש בה

יופי חיצוני ואפילו שהיא מכוערת, וכמו שהגמרא אומרת בקידושין 'וראית בשביה בשעה שהיא בשביה', דהיינו לא שהאדם הולך לחפש ח"ו, רק כשנודמן לו בשעת השבי, כי באופן זה סימן הוא שזה מהשמים כדי להוציא ניצוצות הקדושות שנמצאים אצל הקלי'.

הלימוד מהפרשה לכל אחד

ואחד (קדש עצמך במותר')

וזה הלימוד מהפרשה הזאת לכל החיים של האדם שלפעמים נודמן לאדם איזה ירידה, האדם לא צריך ליפול ברוחו ולאבד את העשתונות ולחשוב זהו גמרנו אני כבר מתייאש! רק לדעת שבכל דבר נמצא השי"ת, ואדרבא, אדם צריך לדעת שעל ידי שמקיים 'קדש עצמך במותר לך', אזי היצה"ר לא שולט בו. והעצה לזה הוא היישוב הדעת, ורבינו מביא כמה פעמים שליישוב הדעת זוכים רק על ידי השמחה.

וכתוב על הפסוק 'והיה אם לא חפצת בה', זה בלשון עבר, שהאדם רואה אח"כ שבאמת לא היה לו בזה חפץ כלל, רק שהיצה"ר מסמא את העיניים שלו. ואת זה האדם צריך לדעת בכל פעם 'קדש עצמך במותר לך' ובכל פעם שהאדם מקדש את עצמו בדברי היתר - לא ישלוט בו היצה"ר. וזה מה שאנחנו אומרים בתפילת שמונה עשרה 'אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום יהללוך סלה' הברכה הזאת כנגד יעקב, והאדם צריך לקדש את

עצמו בכל יום ולהוסיף יותר קדושה. וכמו שיש לשון בגמרא שהיצה"ר עוזב את כל העולם ומתגרה בתלמידי חכמים, מה הפשט? כמה שהאדם מקדש את עצמו יותר יש לו ניסיונות יותר, ו'כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו'. וזה מה שהאדם צריך לדעת 'כי תצא למלחמה' תמיד לקדש את עצמו וכמה שמקדש את עצמו יותר הוא זוכה.

וזה מה שאנחנו רואים שיעקב אבינו קידש את עצמו ותיקן תפילת ערבית בחושך ואפילה בלילה ויש דעה בגמרא ש'תפילת ערבית רשות', מה הפשט? כי המלחמה על הרשות, כשהאדם יודע שהכל רשות אזי מקיימים 'קדש עצמך במותר לך' וזה היסוד של התפילה של ההתבודדות, חוץ מהג' תפילות יש לנו תפילה של התבודדות זה הענין של חצות וקדש עצמך במותר לך בשיחה בינו לבין קונו, הרי האדם כבר מתפלל ג' תפילות ומה רוצים ממנו? תתפלל עוד, וזה כח התפילה שיש, 'ונתנו ה' אלוהיך בידך ושבת שבי' שעל ידי כח התפילה האדם זוכה, וכמו שמובא בסוף הפרשה על מלחמת עמלק 'והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל', 'ידו' זה האמונה וכח התפילה.

וכמו שרבינו מביא בליקו"מ (תורה רפ) שצריכים אמונה במשא ומתן שהדיבור יהיה דיבור אמת, ואח"כ רבינו מביא: "וזה פירוש (דברים כ"א): "כי תצא למלחמה" וכו'. כי תצא, זה בחינות משא ומתן, בחינת (דברים ל"ג): "שמח

זבולון בצאתך" וכו'. כי משא ומתן נקרא בחינת צאתך. כי אף על פי שזבולון ויששכר שוים, מחמת שזבולון היה מספיק ליששכר, ונאמר עליו 'שמח זבולון', על כל זה נקרא צאתך, 'ויששכר אהל'ך', כי אף על פי כן, עבודת התורה היא פנימיות יותר, והיא למעלה מעבודת המשא ומתן, אף על פי שגם המשא ומתן היא עבודה גדולה. כי הוא מספיק את התלמידי חכמים, ונאמר עליו 'שמח זבולון', על כל זה נקרא צאתך, נגד עבודת התורה שהיא בחינת 'יששכר באהל'ך'.

כי אף על פי כן עבודת התורה למעלה יותר, וכן כל מדרגה ומדרגה נגד המדרגה שלמעלה ממנה, נקראת המדרגה שלמטה צאתך נגד המדרגה שלמעלה, שהיא נקראת אהל'ך ואפלו מי שעובר השם יתברך בדבקות, עם כל זה נגד המדרגה שלמעלה ממנה עוד, נקרא אפלו דבקות בחינת צאתך, וזהו 'כי תצא'. היינו בחינת המשא ומתן כנ"ל, וזהו 'למלחמה על איביך', כי אז הוא שעת מלחמה עם האויבים כנ"ל, כי צריך לברר ולהעלות הניצוצות מהם כנ"ל, וזהו 'ונתנו ה' אלהיך בידך', זה בחינת אמונה. כמו שכתוב (שמות י"ז): "ויהי ידיו אמונה", כי על ידי אמונה מעלין הניצוצות כנ"ל. וזהו ושבת שבי זה בחינות התורה, כמו שכתוב (תהלים ס"ח): "עלית למרום שבת שבי" כנ"ל."

עבודת השמחה במלחמת היצר

זוהי העבודה, על ידי כח התורה שעל ידה אנחנו יכולים להעלות את הכל. וכמו שרבינו מביא את הפסוק 'פקודי ה' ישרים משמחי לב', שורש התורה זה נקודת השמחה. והזכרתי כבר כמה פעמים את הרש"י האחרון בסוף פרק ראשון של תענית, הגמרא אומרת 'אור זרוע לצדיק' 'אור זה התורה, ו'לישרי לב שמחה', אומר רש"י 'ישרי לב', כשהאדם יש לו ישרי לב זה שמחה זה מדרגה יותר גבוהה מתורה. ואני לא נכנס למה שכתבו התוס' והמהרש"א שם, אבל ככה רש"י אומר ששמחה זה יותר דרגה גבוהה. הפשט שכשהאדם זוכה לנקודה של שמחה זה דרגה גבוהה.

זוהי מה שכתוב בפרשת השבוע 'כי תצא למלחמה על אויבך' רבינו מביא (ליקו"מ תנינא כד): "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, ולהתגבר להרחיק העצבות והמרה שחרה בכל כחו. וכל החולאת הבאין על האדם, כלם באין רק מקלקול השמחה". ורבינו מאריך שם על עשרה מיני נגינה.

ואח"כ אומר רבינו: "והכלל, שצריך להתגבר מאד בכל הבחות, להיות אך שמח תמיד. כי טבע האדם - למשך עצמו למרה שחורה ועצבות מחמת פגעי ומקרי הזמן, וכל אדם מלא יסורים, על כן צריך להכריח את עצמו בכח גדול להיות בשמחה תמיד ולשמח את עצמו בכל אשר יוכל, ואפילו

במלי דשמותא. אף שגם לב נשבר הוא טוב מאד, עם כל זה הוא רק באיזו שעה, וראוי לקבוע לו איזה שעה ביום לשבר לבו ולפרש שיחתו לפניו יתברך, כמובא אצלנו, אבל כל היום כולו צריך להיות בשמחה. כי מלב נשבר בקל יכולין לבוא למרה שחרה, יותר מאשר יכולין ליכשל על ידי שמחה, חס ושלום, לבוא לאיזה חוללות, חס ושלום, כי זה קרוב יותר לבוא מלב נשבר למרה שחרה. על כן צריך שיהיה בשמחה תמיד, רק בשעה מיחדת יהיה לו לב נשבר".

זוהי כל העבודה של האדם לעבוד על עצמו להיות בשמחה, ורבינו אומר עוד במקום אחר בליקו"מ (תורה נד) שבכל משא ומתן שעושים נעשה יחוד צדיק וכנסת ישראל, ובכל זאת אומר רבינו שם (באות ג): "כי כל דבר שבעולם, יש בו ניצוצות הקדשה שנפלו בשעת שבירה. ושבירה, הוא בחינת אותיות שנשברו ונפלו לכל דבר ודבר מזה העולם. וכל דבר יש לו שעה (עיין אבות פ"ד). וצריך לבוא בשעה זו לאדם זה, שהוא משרש אחד עם אותן הניצוצות שיש בזה הדבר. וכשמגיע זה הדבר לאדם זה, והוא מקבל חיות מזה הדבר, הינו מהאותיות הנשברים שיש שם. על ידי זה נכללין האותיות הנשברים בזה האדם, בחיות שלו, ונעשה מהם קומה שלמה, ומתפשט בחיות של כל הגוף. ועל ידי זה נשלמין האותיות, ויש להם שלמות".

ורבינו מאריך שם ומדבר על 'כח המדמה' ואח"כ (באות ז') רבינו אומר: "ולחכניע הכח המדמה, הוא על ידי בחינת יד, בחינת (הושע י"ב): "בִּיד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה". ויד, הינו בחינת שמחה, בחינת (דברים י"ב): "ושמחתם בכל משלח ידכם". וזה בחינת כלי זמר שמנגנין ביד, שעל ידי זה שורה הנבואה על הנביאים כמו שכתוב (מלכים ב' ג'): "קחו לי מנגן" וכו'. כי הכלי הוא התאספות הרוח, והוא מעורב טוב ורע וכו'...". ובסוף הדברים מביא רבינו: "נמצא על ידי שמנגן ביד על הכלי זמר, על ידי זה מברר הרוח טובה מן הרוח רעה, שזהו בחינת רוח נבואה כנ"ל. וכל זה הוא בחינת הכנעת המדמה, שהוא בחינת הרוח רעה, רוח שטות, שרוצה לפגום ולבלבל את בחינת הרוח טובה, רוח נבואה. והוא נכנע ונתבטל, על ידי השמחה הבאה על ידי המנגן ביד כנ"ל. כי עיקר התגברות המדמה הוא על ידי עצבות, כי המדמה הוא בחינת עצבות רוח, רוח נכאה, רוח רעה, שהוא מבלבל את הרוח טובה, רוח נבואה, שהוא בחינת זכרון הנ"ל, בחינת לאדבקא מחשבתא בעלמא דאתי הנ"ל. ועל כן אין יכולין לקבל רוח נבואה, רוח הקדש, כי אם על ידי שמחה, שהוא בחינת מנגן ביד, כמו שכתוב: "והיה כנגן המנגן ותהי עליו יד ה'", בחינת: "ונגן בידו וטוב לך" וכו' כנ"ל".

רואים שלהכניע את היצה"ר ואת כל התאוות זוכים על ידי השמחה. ובמקום אחר (תורה כה) רבינו מביא שהיצה"ר הוא כח המדמה שיש

בכל דבר ודבר. וזה כח המדמה כי כל העבירות זה רק מכח הדמיונות של שטות וחרתורים רעים שהיצה"ר מביא לאדם, וזה מה שרבינו מביא שם (באות ב'): "ודע שבכל עולם ועולם ובכל מדרגה ומדרגה, יש שם דמיונות אלו. והם הם הקלפות הקודמין לפני, וסוככים את הקדושה, בבחינת (תהלים י"ב): 'סביב רשעים יתהלכון'. וכשאדם נעתק ממדרגה למדרגה, אז צריך לו לילך דרך אלו הדמיונות, כדי להגיע אל הקדושה. ותכף כשעולה להמדרגה, אזי נתעוררין הקליפות שבמדרגה, ומסבבין אותו. וצריך להכניע אותם ולשבר אותם, ולטהר אותו המקום מקליפות". וזה על ידי מה שהאדם מתחזק בשמחה 'ועתה קחו לי מנגן ותהי עליו יד ה'', כי העיקר זה להביא רוח אלוקות בכל אדם הוא על ידי השמחה והנגינה.

ועד כדי כך רואים שרבינו מביא (ליקו"מ רפג) שיכול להיות שני צדיקים מאותו שורש, ובכל זאת יש ביניהם חילוקים וכמו שהיה חילוקים בן שאול לדוד. ורבינו מביא שם: "כי כתיב (תהלים כ"ג): "אך טוב וחסד ירדפוני". ואיתא בזהר הקדוש (תרומה קס"ח): 'הינו טוב הינו חסד, אלא טוב טובה כליל בגוה. חסד דאתפשט לבר', וזה בחינת שני צדיקים ששניהם משרש אחד, רק שזה בחינת טוב 'שטובה כליל בגוה'. דהיינו שאינו מגלה תורתו לאחרים, והשני הוא בחינת חסד דאתפשט לבר, שמגלה תורתו לאחרים, שזהו בחינת חסד בחינת: "ותורת חסד על

לשונה" (עיין סוכה מט:): ועל ידי זה יש ביניהם מחלוקת.

וזה בחינת המחלוקת שהיה בין שאול ודוד, ששניהם היו צדיקים גדולים, ואף על פי כן היה ביניהם מחלוקת, הינו מחמת בחינות הנ"ל, כי זה היה בחינת טוב, וזה היה בחינת חסד, כי אמרו רבותינו ז"ל (ערוכין נג): 'דוד דגלי מסכתא' כתיב בה: "יראיך יראוני וישמחו", 'שאול דלא גלי מסכתא' כתיב בה: "אל כל אשר יפנה ירשיע", היינו כנ"ל. כי 'שאול דלא גלי מסכתא', זהו בחינת טוב. 'דמוכה גניו בגוה'. אבל דוד דגלי מסכתא, שהיה מלמד תורתו לרבים, זהו בחינת חסד דאתפשט לבר, בחינת "ותורת חסד על לשונה", ומחמת זה היה ביניהם מחלוקת. כי זה שזוכה ללמד תורה לרבים זה בחינה יותר גדולה.

ודוד המלך נאמר בו 'גלי מסכתא' ושאול לא גלי מסכתא, זה מה שמסבירים בפרשת השבוע 'כי תצא למלחמה', הסבירו אנ"ש שהעיקר זה היצה"ר וכמו שראינו שהוא מכנים לאדם תמיד עצבות ומרה שחורה עד שרוצה להפיל אותו לגמרי ולייאש אותו שיחשוב שכאילו אין לו תקוה, וזה המלחמה הכי גדולה של האדם, כי כל אחד נמשך לעצבות ומרה שחורה ומשם נמשך כל היצה"ר, ואיך יכולים להתגבר על היצה"ר?

² וראה גם שם בליקו"מ (סוף תורה ד): "אבל על ידי שאיש הישראלי הנ"ל נתעורר בתשובה על ידי שרץ קטן שבחזיריו, על ידי שהרגיש טומאה קטנה שמבלבלת אותו, על ידי תשובתו

זה רק על ידי 'מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד'.

וזה כל העבודה שלנו, וזה הכח שהזכרנו 'כי תצא למלחמה' זה על ידי התורה שהאדם לומד אותה בשמחה, ואז 'ונתנו ה' אלוהיך בידך', 'היד' מרמז על השמחה כמו 'והיה כנגן המנגן ותהי עליו יד ה' /, וכשהאדם מקיים מצות בשמחה, הוא יודע שהשי"ת עושה עימו חסד שזה בחינת 'הוי"ה, והאדם יודע שגם בחינת 'הוי"ה וגם בחינת 'אלוהיך' שזה בחינת דין - הכל אחד!

וכמו שרבינו מביא בליקו"מ (תורה ד): "כשאדם יודע שכל מארעותיו הם לטובתו, זאת הבחינה היא מעין עולם הבא, כמו שכתוב (תהלים נ"ו): "בה' אהלל דבר באלהים אהלל דבר". (עיין ברכות ד"ם ע"ב). וזאת הבחינה היא מעין עולם הבא, כמו שאמרו חכמינו ז"ל (פסחים ג): "ביום ההוא יהיה ה' אחד" וכו'. והקשו: וכי האידנא לאו הוא אחד? ותרצו חכמינו ז"ל: האידנא מברכין על הטובה הטוב והמטיב, ועל הרעה דין אמת. ולעתיד כלו הטוב והמטיב, שיהיה שם ה' ושם אלקים אחדות אחד". וזה השמחה שיש לאדם כשיודע שהכל זה אחד, ועל ידי זה לא רק שאנחנו זוכים לנצח את היצה"ר, אלא גם 'ושבית שביו' שתוכל להוציא אחרים משאול תחתית ומתחתיו.

גורם, שגם אלו הרשעים נעשו כיסא לקדשה. ויהבי לבנינא הנך מחווא - שעוורים גם הם לעובדי השם, שיכנו הנך מחווא הנ"ל.

מביא על 'עוז והדר לבושה ותשחק ליום אחרון' זה ר"ת חודש 'אלול'. ועל זה צריכים להודות לה'. אני לדודי ודודי לי הרועה בשושנים כמה שמחה צריכים שהאדם ישמח שאני יכול להתקרב להשי"ת, ולדעת שהקב"ה שמח בכל נקודה טובה שלנו.

חיזוק למי שנמצא במלחמת היצר כל ימיו

נוסיף עוד כמה דברים, יש 'תפארת שלמה' [שהבאתי כבר בעבר], הוא מביא על פרשת כי תצא למלחמה מרמז על מלחמת היצר, ואח"כ הוא אומר דבר שנוגע לכל אחד: "מה שאנו רואים כי יש אנשי מעשה העושים מלחמה ביצרם ומנצחין אותו ואח"כ באיזו ימים הולך ומתגבר עליהם וצריכין לערוך עוד נגדו מלחמה מחדש ובאמת הוא תמי' גדולה בעיניהם מה זה ועל מה זה הלא כבר ערכנו מלחמה וכבשנו אותו והי' עולה בדעתם כי די להם בזה ועתה הנה הוא היצר מתגבר כנגדם ומה יהי' בסופם על זה באה התורה לרמז. כי תצא למלחמה היינו שעיקר יציאתך לזה העולם הוא רק למען היות לך מלחמה כל ימי חייך ולכך נוצרת".

וזה מה שדברנו מקודם שרבינו מביא שלפני כל פעם שהאדם עולה במדרגה יותר גבוהה, אזי הכח המדמה של העולם העליון מסתובב אליו והאדם צריך לשבור את זה כדי לעלות למדרגה יותר גבוהה, בבחינת 'כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו' וכל מדרגה שהאדם

אנחנו יודעים שכתוב אצל דוד המלך 'תורת חסד על לשונה', כי המצוה היותר גדולה זה לקרב מקורבים, כשנמצאים רחוקים מה' ואין להם אמונה בעצמם שהם יכולים לעבוד את ה', זה העבודה הכי גדולה לחזק אותם. וזה מה שרבינו מביא (ליקו"מ יג) על 'אשרי העם יודעי תרועה': "להמשיך השגחה שלמה אי אפשר, אלא עד שישבר תאות ממון", ואיך זוכים לזה? מביא רבינו שם (באות ג) שהנפש זה הרצון, שכל אלו בני אדם הבאים לחכם הדור, כל אחד ואחד יש לו איזהו רצון, והצדיק לוקח כל הרצונות ועולה עמהם, ואחר כך - "וירד עז מבטחה" 'עוז' זה התורה.

וזה מה שרבינו מגלה לנו (ליקו"מ צ): "הנה ידוע, כי כל החסרונות שבאים לאדם, הן באין מחמת השבירה, שנפלו ניצוצות ונחסרו מהשכינה בידוע. והתקון הוא על ידי שמשמח את עצמו באלקיו, אזי נשלמו כל החסרונות מהשבירה, ונתעלה כל הניצוצות. וזה אנכי אשמח בה', יתמו ונשלמו כל החטאים, הינו החסרונות. כמו שכתוב (מלכים א א): "והייתי אני ובני שלמה חטאים". מן הארץ, הינו ארץ העליונה, בחינת השכינה".

וזה מה שהשכינה לא שורה אלא מתוך שמחה, וזה העבודה שהאדם צריך לעבוד על עצמו להיות בשמחה, ובכל בוקר להסתכל על השמים ולהחיות את עצמו בשמחה, ועכשיו זה 'זמן' חדש, ובפרט בחודש אלול שרבינו

עולה עובר על האדם יותר, ולכן תמיד קשה
לאדם יותר ויותר.

ופעם שמעתי מחסידי ברסלב שאמרו שאדם
פשוט לא מרגיש שכל דבר קטן מפריע לו כי
הוא נמצא בערבוב טוב ברע, אבל אדם
מזוכך, זה כמו בגד משי בגד לבן שכל איזה
מחשבה רעה או ראייה אסורה כבר מבלבל
אותו, ואדם בדרך כלל חושב מה קורה איתי?
הרי הייתי כ"כ הרבה פעמים אצל הצדיק,
עשיתי כ"כ הרבה התבודדות, ויש לי כ"כ יצר
הרע גדול? אבל באמת האדם צריך לדעת
שכמו שהגמרא אומרת שהיצה"ר עוזב את כל
העולם ומתגרה בתלמידי חכמים, כך ת"ח
הוא בבחינת בגד לבן, וכל מי שהוא מקושר
לצדיקים הוא כמו צדיק, והדבוק בת"ח הוא
כמו ת"ח, והאדם שמקושר בצדיקים הוא
נכלל בצדיק וכמו שרבינו מביא על 'ארץ
אוכלת יושביה' (ליקו"מ קכט), וכל דבר קטן
מפריע לו.

ולכן לא צריכים להתייאש, ואדרבא אחד
שיכול ללכת ברחוב עם עיניים פתוחות והוא
לא מרגיש שום דבר, סימן שהוא נמצא
בערבוב טוב ברע, כי אדם שלובש בגדי
עבודה פשוטים - כמה שיש לו כתמים לא
רואים עליו, אבל אדם שלובש בגדי משי, בגד
לבן, אז כל איזה כתם קטן זה בולט. וזהו
'וראית בשביה' לכל אחד יש שבי' כל אחד
צריך להעלות ניצוצי הקדושה מכל דבר ודבר.

וממשיך התפארת שלמה: "וזה שכתוב
ביעקב אבינו בקש יעקב לישב בשלוח אמר
לו הקדוש ברוך הוא לא דיין לצדיקים מה
שמתוקן להם לעוה"ב וכו'. פי' כי באמת
יעקב היה מתקן לעה"ב חלקו מה שיהי'
צריך כאשר יבא עתו להסתלק מזה העולם.
אך עוד עת לזה להתמהמה בעוה"ז בחיים
חיותו וכאשר יגמר לתקן כל ענין מלחמת
היצר ההכרח להסתלק מעוה"ז. ועל ידי זה
שקפץ עליו רוגזו של יוסף והיה מהצורך
לערוך עוד מלחמת היצר מחדש הנה צריך
להתעכב עוד בעוה"ז".

והוא מביא שם שאותו הדבר מצינו אצל דוד
המלך שאמר על עצמו 'ליבי חלל בקרבי' נגד
היצה"ר, ולכן הגיע למצב שנתנו לו עוד אשה
וכו'. וכו'... ומסיים התפארת שלמה:
"ומתחיל כי תצא למלחמה וגו' כי זהו
הדרך הישר בעיני ה' שיהי' לאדם תמיד
מלחמת היצר כל ימי חייו, כי לכך
נוצרת!!! וזה הפירוש כי תעשה בזה
הרצון והישר בעיני ה' כי תצא למלחמה
להיות לך מלחמת היצר".

אדם צריך לדעת שכל החיים זה מלחמת
היצר, וכמו שהבעל שם טוב כמה דקות קודם
פטירתו הגיע לכאלו מדרגות גבוהות והוא
אמר 'אל תביאני רגל גאוה', כי הוא פחד
שדווקא בכאלו דרגות יכולים להגיע לגאוה
ודברים אחרים וכמו שרבינו מביא, והאדם

צריך לדעת לעבוד על עצמו עד הרגע האחרון.

* * *

במקום קדושה (ירושלים) אין חשש של 'בן סורר ומורה'

עוד דבר שרציתי לומר, דבר שהוא חיוזק גדול והתעוררתי מאד מזה, בפרשה מדברים גם על פרשת בן סורר ומורה, במשך חכמה מביא תוס' בנגעים שאין בן סורר ומורה נעשה בירושלים, והוא מביא את הטעם לזה, כי בירושלים אוכלים הרבה בשר קדשים, ושותים יין של מעשר שני, ולכן אין חטא על הנער אם בא למידת הזוללות. וראיתי שהבית ישראל מגור מביא את זה, והוא אומר שירושלים יש בה כזאת מדרגה כיון שאוכלים בה בקדושה וכמו שאיתא 'ואכלת שמה למען תלמד ליראה את ה', והוא מביא שם בשם החידושי הרי"ם שעל ידי זה שנמצאים בירושלים ורואים את האכילה של הכהנים והלוויים אף שאוכלים הרבה אבל הם אוכלים בקדושה ומהרה עד שלא יכול להיות שיצא מזה תקלה עד כד כך שאפילו 'זולל וסובא' לא יכול להתגשם.

ורציתי להוסיף על זה [וייתכן שאמרתי את זה בעבר] שבפרשת ראה הנועם אלימלך מביא על הפסוק 'היוצא השדה שנה שנה' שנאמר לגבי מעשר, וז"ל: "מפרש הכתוב מעשר דגנך כו', פירוש שצריך האדם לדמות לעצמו כאלו

אוכל מעשר או בכורות קדשים כמו שהיו הלוי והכהן אוכלין בפרישות גדול ובקדושה גדולה כן תעשה שיהא דומה בעיניך כאלו הוא תרומה או מעשר* למען תלמד ליראה ה' כו', רצה לומר על ידי זה תרגיל את עצמך שתבא לך יראה שלימה מהבורא יתעלה".

כלומר שכשאוכל בקדושה ומהרה, אזי לא יכול להיות שיצא מזה פגם, כי לא יכול להיות שאדם אוכל אכילת שבת שכולה אלוקות, וזה יביא אותו ח"ו להיות בן סורר ומורה, כי 'מטב לא הוי ביש'.

* * *

'רני עקרה לא ילדה' – אין תפילה שנאבדת

עוד דבר שהוא חיוזק מאד גדול, מביא בדגל מחנה אפרים בשם הבעל שם טוב, על ההפטרה 'רני עקרה לא ילדה': "כי כל התפילות עושים פעולה בעולמות העליונים ולפעמים בקצה הארץ וסמך על פסוק (תהלים י"ב, ט') כרום זלות לבני אדם אלו דברים שעומדים ברומם של עולם (ברכות ו' ב) שנעשה מזה דברים נוראים ברומם של עולמות ובני אדם סוברים שלא נתקבלו תפילתן לכן מזלזלין בהם, וזה רני עקרה לא ילדה כנ"ל כי רבים בני שוממה פירוש התפילות אשר אתה סובר שהם שוממים עושים פעולות גדולות יותר מראייתך הגשמית".

גורמים בזמן אחר שהתפילות שלך יצטברו ויתקבלו בזמן אחר.

השי"ת יעזור שכל מעשינו יהיו לשם שמים ונזכה להתגבר על היצה"ר ויתקיים 'כי תצא למלחמה' שנתגבר על היצה"ר ברוחניות וגשמיות, ונהיה דבוקים בהשי"ת ללמוד תורה לשם שמים, והשי"ת יעזור שנזכה להתגבר על היצה"ר, ונזכה בחודש אלול לחזור בתשובה, ונזכה שיתקיים בר"ה 'אמרו לפני מלכויות כדי שתמליכוני עליכם', ולזכרונות ושופרות, ונזכה שיתקיים 'והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האובדים.. והשתחוו לה' בהר הקודש בירושלים. וה' יתברך יעזור שנזכה לגאולה שלמה בב"א.

זכות הרבים מגליון זה
תעמוד לרפואתם של:

עדן בת שרית
ושרון בן נעימה
יורם בן שושנה
מיה בת עדי
בתוך שאר חולי ישראל אמן

לרפואת

הרב **רועי יאיר בן חגית נעמי**
בתושח"י

וזה מה שהאדם תמיד צריך להתחזק ולדעת שהתפילות פועלות, ואם לא פועלות כאן, אזי זה פועל בקצה העולם, אם אדם מתפלל על שידוך והוא לא רואה שום ישועה, או שהוא מתפלל על פרנסה והוא לא רואה שום פרנסה, שידע שהתפילות האלו פועלות על יהודי באמריקה שיעשה שידוך! התפילות האלו פועלות שיהודי אחר יש לו פרנסה! בבחינת 'פותח ידך ומשביע לכל חי רצון', כי שום תפילה לא נאבדת.

ועל דברי ה'דגל מחנה אפרים' חשבתי להוסיף, שרבינו מלמד אותנו שלפעמים האדם נותן פרדיון לצדיק והצדיק לוקח את הפרדיון הזה ומשתמש בזה בשביל יהודי אחר, ואפילו שלכאורה אני נתתי לצדיק בשביל עצמי, אבל אנחנו לא מבינים בדרכי הצדיקים, הצדיק לוקח את הפרדיון הזה ונותן את זה למישהו אחר.

ואותו הדבר כשהאדם מתפלל שום תפילה לא נאבדת, וצריך להאמין שבכל יום שהאדם מבקש 'פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון', או שהאדם מבקש על הילדים שלו שיהיו ת"ח, או שיהיה להם שידוך, או שהאדם מתפלל על להיות בר"ה אצל צדיקים והוא רואה שיש סגירת דרכים או שיש כל מיני מניעות שידע שהתפילות האלו אם לא מועיל לך זה מועיל לחבר שלך, ואם לא לחבר שלך אז ליהודי אחר שנמצא באמריקה שהוא יוכל להגיע, ולפעמים יכול להיות שהתפילות שלך